

li va dir que sí; pero que se li curarian untantlos els morrets ab oli de ginebra, y un granet de cánfora en cada orella y un altre al cul; además li digué que també li haurian dat mal á n' ell, al amo dels porquets; pero jo ho he impedit. Es clar que habentho impedit á l' amo, ho haguera pogut impedir als garrinets, y per lo tant el curandero mereixia castich, á tenir un poch de sentit comú; pero l' home pagá bè al curandero y cap á casa á untar els morros dels garrinets y á posals els indicats granets de cánfora, y ell per lo que pogués ser, ó com medi preventiu, s' aplicá á sí mateix el mateix remey dels porcells, y per dissimularho á la sèva dona extranyada de la pudor d' oli de ginebra, li digué que se 'l habia posat al caixal: els porcells estaban enfitats, y de mal en pitjor fins qu' els varen purgar. Veyent que ab tot y aixó y á pesar del fracás, no perdía la fe en el curandero, li vaig aconsellar que hi anés á consultarlo per el cavall y per la dona, que estaban bons del tot, á veure si estaban servits també ó 'ls havian dat mal. El curandero contestá que sí, que hi habia una persona que se 'ls revenjava: llavors quedá convenut de que 'l curandero era un farsant.

Es dir que hi ha personas que per farsas y cosas perjudicials no 'ls dolen diners ni passos, y per cosas útils com son els homes d' art, els respectius facultatius, els dol una pesseta; per sostenir divisions en els pobles y desafiarse las festas á qui tindrà més bombos y platets, no 'ls dolen cent duros; y per els avensos agrícols, las cámaras y associacions, no fan passos ni tenen diners: de aixó sen diu no compendre lo que 'ls convè, ó una indiferencia rayana en... Ab paciencia tot anirá venint; per que al veurer que á las nacions més adelantadas, Bèlgica, Holanda, Alemania y Fransa, se multiplica las associacions de pagesos, que 's contan per milers, es senyal de que son necessarias cada día més; y á Espanya succehirá lo mateix y se unirán y associarán y progressarán els pagesos per necessitat agrícola, política, social y religiosa.

Ara parlém dels sanch-fluixos. El sortir sanch del nas es cosa freqüent, y en general sense gravetat, estroncantla ab aygua freda sola ó ab vinagre, xuclada pe'l nas, y posantne algun drap mullat al front y polsos: si no s' estronca, se posa 'l cap alt, els brassos alsats, se dona un bany de camas ab mostassa, y una mostassa entre las espatllas; y si no n' hi ha prou ab aixó, es de gran éxit xeringar el nas ab una solució de antipirina al 10 %; y ha sortit un nou medicament anomenat *adrenalina*, que diuen que fa miracles obrant localment: en cas necessari se lliga el bras y la cuixa que correspón al forat de nas que sangra, y 'l malalt beu llimonada d' ácit sulfúrich ó de such de llimona.

Vómits de sanch: pot venir la sanch del pahidor ó estómach, ó bè del pit, laringe, bronquis ó pulmons, y també una desviació de la menstruació anomenada vicaria: si la sanch es del pit, si bè 'ls primers vómits poden anar barrejats ab aliments y glebas més ó menos foscas, tot seguit es la sanch líquida, roja, espumosa ó glopadas y generalment ab tos; y si vè del estómach, vè sense tos, es espessa, negra y ab glebas, acompanyant l' ansietat, suhors frets, dolor y pes en el pahidor. Se posa al malalt al llit, assegut, quiet y sense enrahonar: se li dona per beure glopadas d' aygua freda ab vinagre ó such de llimó; mostassas á las camas